

LJUDSKI GLAS.

9. šte. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1,50. — Vredništvo, opravnštvo: Gradišče št. 9.

V Ljubljani 24. maja.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Ne frank. in anom. pisma retour.

III. l. 1884.

Političen krojač.

Zakaj šopiri mož se nek' takó
In žaga zrak z obema rokama;
Je-li politikus? — O, ni ne to,
Le «žnidar» je, ki čas obrača.

Politika vsakemu stanu bolje pristuje kakor obrtniskemu, kajti obrtnik ima se dandanes za obstanek svojega obrta mnogo boriti in treba mu vso pozornost le na svoj zaslužek obračati, da se zamore preživiti. Edina politika, sè katero se sme obrtnik pečati, je ta, da skuša obrtniške razmere zboljšati, a kar gre dalje, je preveč — da celó za njega škodljivo. Pa ne edino škoda je, katera naj obrtnika brani politizirati, tudi to naj pomisli, da se tak nepoklican politik sam pred svetom smeši, ker njegovo politiko nihče odobravati ne more.

Posebno škodljivo vpliva pa na obrtniški stan ona politika, katera je posebno mej krojači tako moderna postala in ki se zove — socialdemokratizem. Pomen besede «social-demokrat» na sebi ni še tako slab, ker pomeni ljudskega prijatelja, kar postati naj bi se vsak prizadeval, a kdor pozna sedanje tedence socialdemokratov, bode se pač z studom od njih obrnil.

V našem mestu imamo nekega krojača, ki se z vso silo v javnost riže, menda v mnenji, da se tudi njemu kakor krojaču posrečiti zna, da postane kak ameriški predsednik. Ta mož se za vse bolj briga, ko za svoj obrt, katerega nič kaj posebno ne razumi, in pečati se je začel z «višjo» politiko. Koliko mu je do zdaj koristila, kaže nam rakovo napredovanje njegove krojačarije, a to še vse nič ni v primeri k oni škodi, ki ga bode gotovo prej ali slej dohitela, in ki izvira iz — socialdemokratizma.

Ta možicelj je v svojej «žnidarski» modrosti nedavno javno poudarjal, da pravi ljudski prijatelj ne sme z nobeno vlado biti, da ji mora nasprotovati in jo sovražiti. No, to so lepi nazori! Pa njemu ne zamerimo toliko, ker nima pravega razuma, kar tudi zaradi pičle njegove izobraženosti zahtevati ni, le onim hudobnežem je to zameriti, ki nespametnega «žnidarčka» tako slabo vodijo. Vsakako bi trebalo,

da bi časniki naše obrtnike poučili, da je vsaka, posebno pa «višja» politika za obrtniški stan pogubonosna, vlada naj bi pa zaporedom vse one kričače in širokoustneže, ki tako slabe nazore med ljudstvom širijo, pod ključ dejala, da se ne vrine tudi med naše ljudstvo misel — socialdemokratizma. Našemu «žnidarju» pa svetujemo, naj pusti politikovanje in naj se ne smeši pred svetom, temveč naj pridno svojo iglo suče in pomisli, da je in ostane le krojač in še to ne po polnem. Ako bode pa dolgo rogovilil in ako se ne bo po našem nasvetu ravnal, gotovo ga zadene ona usoda, katera je dohitela nedavno več njegovih somisljencev.

Kako bi se vagabundi odpravili?

To vprašanje stavili so si zopet enkrat v državnem zboru. Pri tej priliki izkazalo se je, da so vse dosedanje silne vpeljave v tej zadevi brezvspešne bile in bodo tudi za prihodnost toliko časa ostale, dokler se ne bodejo delavske razmere tako vredile, da bo vsakemu delo in kruh zajamčeno. Dokler se pa to ne bo zgodilo, se bodo zamán trudili, vagiranje omejiti, kajti živeti mora vsak in če si kruha prislužiti ne more, mora ga pa beračiti. Mi ne zagovarjamo potepuhe, a za tiste reve zmerom vstopimo, kateri pri najboljši volji ne morejo dela dobiti. Marsikateri tako zvani «vagabund» z krvavečim srcem berači dela po tujih deželah, ne da bi se mu to posrečilo. Kaj mu je toraj storiti družega, kakor toliko časa potovati, dokler kje kako usmiljeno delarnico najde, kateri za borne solde svoje moči žrtvuje. In ako ima tak nesrečnež še družino doma, kako težko mu mora popotovanje biti v svesti, da doma otroci glad trpijo.

Tú ni pravo zdravilo zoper te «vagabunde» prisiljena delarnica ali policija, z drugimi pripomočki — le z dobrim organiziranjem delavskih razmer — prišlo bode se najlažje v okom — vagabundom.

Vinogradniki pozor!

Pozor! pravimo, ker letošnja pomlad prinesla nam je hudega trsnega neprijatelja v neštevilnih množicah. Ta neprijatelj je tukaj na Goriškem sploh znan in je za zdaj pri nas najhujši med vsemi živalicami, ki trto napadajo. Ta neprijatelj je zavijač, kateremu sem ter tja tudi zavijalec, trtovinec in trtijon pravijo. Nobeno leto ne mine brez tega kvarljivca, ali letošnja mehka zima je bila mrčesu posebno ugodna, zato se je na pomlad pokazal v nenavadnem številu. Po nekaterih krajih goriske okolice in spodnje vipavske doline je vse pod njimi. Kakó je v Brdih, v gorenji vipavski dolini in po Kanalskem, nam ni znano, ali bojimo se, da ne bode dosti bolje.

Škodljivca mi ni treba na drobno opisavati, saj vsak vinogradnik pozna tega sicer lepega ali do konca malopridnega rilčkarja in njegovo škodljivo delo. Vzpomladi, ko trta dobro ozeleni, pride iz zemlje, kjer je prezimil, pohaja po trtah in objeda mečo na mladikah. No, ta škoda je najmanjša. Kmalu potem začne samica po rozgah delati tiste znane zvitke, ki visé po trtah kakor smodke ali cigarete. To pa dela takó, da na polovico odgrizne vso mladiko z listjem in zardičem vred, in ko je vsled tega zvenela in se zmečila, vsuče jo v znane zvitke. Poznejše so zadovoljne tudi sè samim listom. V zvito mladiko položi jajca, iz katerih se izvalé črvicem podobne bele, rumeno dlakave ličinke z rujavkasto glavico. Mladiči, to so namreč te ličinke, izjedajo te zvitke in ko so dorasle, popadajo na tla, gredó pod zemljo in se onde zabubijo. Mnoge usehle zvitke pa tudi veter pomeče na tla in ličinke se na tleh dalje razvijajo.

Pod jesen, časi uže meseca avgusta, pokažejo se novi hrošči (keberčki) in gredó na trto, toda zdaj ne delajo nobene škode in gredó pod zimo zopet v zemljo, dokler jih pomladna toplota iznova ne priklíče na vrh k malopridnemu delu.

Škoda, ki jo dela zavijač, je časi neizmerno velika, sem ter tja pobere do polovice pridelka ali tudi še več.

Zabavni del.

Podonavski vtisi.

(Nekoliko iz dnevnika iztrganih listov. Po Ed. Jelinku podaja 1 + a.)

(Dalje.)

Moral bi se v resnici krivega storiti neodpustljive drznosti, ko bi hotel v teh, iz popotnega dnevnika iztrganih listih govoriti o srbski literaturi. Dotična zasluži posebnega in obširnejšega razbora — katerega najdejo gg. čitatelji kje na drugem mestu. Ne pišem toraj tukaj o sedanjem razvoji srbske pismenosti, niti o delavnosti učenega društva belogradskega, tudi ne o gledišči — pač pa vzamem v spomin okoliščino, imajočo brezposredni potég k razvoju literarnega in duševnega dela sploh.

Od osebnih literarnih stikov, ki sem jih v Belem Gradu dociljil, se najrajše spominam svojega obiska pri g. M. Valtroviću, profesorju višje belgradske šole, členu srbskega učenega društva in znamenitega pisatelja. Ta mož spada k vrstvam teh, ki neumorno delujejo na narodnem slovesnem polju brez sebičnosti, z nema-

limi žrtvami. Zakaj pa ravno njega v spomin jemljem, ko so v Belem Gradu še tudi drugi možjé, po literarnem delovanju nemara da dalje sloveči, to izvé čitatelj kmalu.

Gosp. Valtrović sprejel me je kaj prijateljsko in predstavivši me svojemu tovarišu g. Milojeviću, pustil mi je laskavo pregledati svoja dela. Na nekotikih platnicah videl sem nekoliko stotin črtežev in slik, predstavljajočih zlasti stavbene spomenike stare Srbije. Kar ima Srbija v tej stroki znamenitega in pozora vrednega, to vse je prenesla marna roka Valtrovića s pomočjo Milojevićevo na papir. Črteži so presno izdelani, pa izpeljava je umetniška. Dà, tudi teksti pri nekaterih delih so bili že gotovi, s kratka, dolgoletno to delo čaka samo na izdatelja. In gotov sem, ko bi trud g. Valtrovića v tisku izšel, da bi obrnil ná-se pozornost vseobčno, ne toliko v slovanskih zemljah, marveč tudi za granicami, v daljni tujini.

Na vprašanje: kedaj to dolgoletno delo v tisku izide, da bi izvedel svet, kaj je v stanu Srbija v tej umetniški stroki podati, ni odgovoril g. Valtrović v prvem hipu ničesar. Zmajal je z ramami.

Na moje poslednje vprašanje je odgovoril: «Smo mali národ in nimamo založnikov za takšne stvari. Sploh se niti ne nadejam, da bi delo kedaj v tisku izšlo. Deloval v tem smeru pa bom vendar dalje. . .»

Te besede je izrekel Valtrović nenavadno mirno, pri tem pa odločno. Domoljubni njih smise sem lahko zapopadel.

In pregledovaje še enkrat te številne izdelane črteže in slike, znesene skoro od vseh strani srbske zemlje, nisem nič manj kot Valtrović sam obžaloval, da tako veliko in krasno delo ostane brezplodno ležati v prahu, nepoznano, neocenjeno. To je bolešno.

V takih slučajih imel bi se pojaviti «pan-slavismus».

* * *

Znano je gotovo povsod, da je na slovanskem jugu kavarniško življenje nadmerno razvito. Skazal mu je čast tudi Louis Léger in za njem še mnogo manje znanih pisateljev. Rekel bi, da kar je Rusom in deloma tudi že Poljakom čaj, to je Jugoslovanom čašica turske kave, za čije gosto razčiljajočo tekočino posedajo k pri-

Kaj nam je torej storiti?

1.) Obirajmo škodljivce s trt. Najbolje je, ako se določenega dne vsa občina vzdigne na to delo. To delo se pa naj opravlja, kadar je oblačno in vreme neprijetno. Pri lepem vremenu se namreč zavijač zvrne s trsa, kakor se mu približaš, in se pritaji na tleh. Pri obiranji drži pod trs kak dežnik in potem ga z lahka potresi. Nalovljeni mrčes precej pomasti ali pa ga pomeči v ogenj. Letos je za to delo uže nekoliko pozno, ali vendar ne še prepozno.

2.) Pobirati in sežigati je treba tudi vse zvitke, naj si bodo še na trti ali pa na tleh, ker s tem uničiš zarod in obvaruješ za prihodnje leto svoje trsje pred škodljivcem.

Na noge tedaj vinogradniki! «Soča».

Izvirni dopisi.

Iz Borovnice dne 20. maja 1884. V 17ti dan t. m. prodajala je kmetijska družba v Ljubljani štiri bika in dve telici. Nad sto kupovalcev prišlo je k tej prodaji in tudi iz našega kraja se jih je v ta namen mnogo napotilo v Ljubljano, kajti kakor vsak posamezen občan borovnišk dobro ve, potrebujemo najmanj še enega čvrstega bika za pleme, ako hočemo našo živinorejo povzdigniti. Pa kaj pomaga, ko nam kmetom ni moč, z bogatim grajščakom in veleposestnikom konkurirati. Niti eden kmet ni mogel toliko obljubiti, kakor ti bogataši in slednjič kupili so le oni vso živino.

Obstoji neka občinska postava, da mora na šestdeset krav en bik priti, kar pa pri nas nikakor ne velja, ker imamo v naši občini nad štiri sto krav, a le enega zanikernega bika. Županstvo naj toraj skrbi, da se kmalu še vsaj en bik v občino pripravi, ker bi drugače naša živinoreja po polnem propadla. Naš župan se sploh malo za občino briga in potrebno je, da se prihodnjič boljši predstojnik voli.

H kakih prodaji, katero bo kmetijska družba izpisala, pa ne bomo nikdar več sli, ker nam to nič ne pomaga in le denar in čas trošimo in se potem še jeziti moramo čez take neprilike. To sem Vam hotel v kratkem potožiti in prosim, da v Vašem cenjenem listu objavite. *Rusticus.*

Iz Črnomlja, 22. maja. (Izv. dopis.) Sicer sem bil namenjen, Vam zopet kaj novega iz našega mesteca poročati, a takoj sem ta svoj sklep ovrigel, ko mi po naključju v roke pride neka številka najnovejšega dnevnika. V moje začudenje našel sem v omenjenem lističu nek dopis iz Črnomlja, v katerem Vas in tudi mene kakor Vašega dopisnika nek meni dobro znan pobalin prav grdo in nesramno napada. Ta dopisun sicer ni vreden,

da bi mu jaz odgovarjal, a ker tako debele laži v svojem dopisu (!) spleta, prisiljen sem, resnici v čast mu odgovoriti. Pisač v prvo poroča, da bi bil jaz v svojem predzadnjem dopisu našo čitalnico blatil. To je laž, kdor je moj dopis bral, je razvidel, da sem le nekaterim udom čitalnice očital, ker so brez vsacega uzroka protivniki Vašemu časniku. Dalje trdi, da niste Vi naše čitalnice ustanovili kakor bi bil jaz pisal. To je zopet laž — kajti jaz sem le to omenil, da ste Vi soustanovili čitalnico, kar je tudi istina, in kar jaz bolje vem, ko naš dopisun. Da namen naše čitalnice ni političen, dobro znam in tudi prav dobro vem, da je naš g. Šuštersič predsednik čitalnice. V svojih dopisih nisem nikoli g. Šuštersiča kakor predsednika čitalnice napadal, ker on je vse časti vreden in le nekateri odborniki čitalniški so nekako čudni. Katere veselice je čitalnica priredila ali ne, mi malo mari, in tudi nikdar o tej zadevi nisem poročal, a ker oni nezmožni in lažnjivi dopisun uže te stvari prav po nepotrebem na dan spravlja, mu odgovorim, da čitalnica nikdar ni aranžirala n. pr. slavnosti o 25letnici vladanja presvetlega cesarja in o poroki cesarjeviča Rudolfa, temveč le c. kr. uradi, mestni zastop in čitalnica s drugimi društvi. Da sem g. Lakerja v svojem dopisu pohvalno omenil, tudi dopisuna jako v oči bode, kar je umevno, ker je njegov ljuti nasprotnik. Vprašam: Ni li g. Laker poštenjak? Je-li je to pregreha, da je Kočevar?*

Da ima naš vodnjak mnogo vode, sam dobro vem, a še le dopisun me je v svoji pedagogični vsegavednosti poučil, da je gnojica za njega pitna voda. Jaz pa ne smatram gnojnice za pitno vodo, še manj jo bi pa hotel piti.

S tem sem ovrigel vse neresnične trditve in zavijače dopisunove in mu svetujem, naj se rajše bolj za svoj posel briga, kakor za politiko in naj pomisli, da je v javnem življenju — ničla. Naj se nekoliko ozira na svojo preteklost in naj ne misli, da si bode vsled svojega dopisa zoper «Lj. Glas» pri prihodnjem deželnem šolskem nadzorniku (?) kake zasluge nabral, ker bodeta oba v pozabljivost zabredla.

Konečno obžalujem vse one, ki morajo tako plesati, kakor nekdo zvižga in uverjen sem, da bodo kmalu svojo nepremišljenost obžalovali.

Dopisniku pa kličem: «Nesramnež, lažnjivec!» (?)

* Dopisnik v svojem lažnjivem dopisu tudi poudarja, da uredništvo gosp. L—ja zato hvalisa, ker je naš naročnik. Mi odgovorimo, da gosp. L—ja niti poznamo ne in se je naročil pri nekem prijatelju našega lista; tudi nimamo v Ljubljani nobenih poročevalcev, torej je dalja trditev dopisnikova v tej zadevi zopet grda laž. (Uredn.)

jateljskemu pomenkovanju mali in veliki, premožni in revni. Ni ga na jugu važnega razgovora brez čaja, kave in čibuka ali vsaj zavitka žefranavo žoltega tobaka. Duh kave in tobaka tam povživanega ima posebno vabljivo moč in se ni v stanu z umetnimi pripomočki drugje v enakej meri doseči. Toda to je edino, kar so Slovani od Turkov prejeli in da so vse dosti drago plačali, kdo bi to dvojil! Od skal jadranskega primorja pa k izlivu Donave polno je takšnih kavaren, katerih število bi bilo nemara tako težko določiti, kakor število zrn v pesku.

Mnogokrat tudi edina miza s tremi stoli naokrog tvori kavarno. In čem bolj se bližamo k turskeji meji, tem bolj izgubljavajo te kavarne svoj evropski tip.

V Belem Gradu samem že ni kavaren čisto turskega okusa. Samo v Dorčolu se še znajde tú a tam senca minulih turskih dob. Vkljub temu pa so tudi belogradske kavarne pozora vredne in popotnik bi močno napačno ravnal, ko bi se njih dimu izogibal.

Tu se shajajo kupci, tam dijaki, drugje zopet politični nezadovoljneži in vse ostale vrste národa.

Vsled tega sem najraje zahajal k «Ruskemu caru», v kavarno in gostilnico ob enem, kjer sem videl mnogo zanimivih tipov in poleg tega tudi več katero sled čisto národnega življenja. V ostalem imel je ta kôt za-me tudi to ugodnost, da je bilo pred gostilnico razstavljenih nekoliko mizic in stolov, pri katerih je bilo mogoče pod milim nebom v svežem zraku marsikateri zanimivi trenutek presedeti.

Pri «Ruskem caru» spoznal sem nekoliko oseb, ki bi me bile skoro pripravile k sodbi, da ravno ta gostilnica je priljubljeno shajališče «nezadovoljnežev». Toda v Srbiji in zlasti v Belem Gradu je toliko nezadovoljnih ljudi in toliko ostro si nasprotujočih strank (vsaka ima svoj organ), da ta okolščina niti posebnega pozora ni zasluževala.

Tam sem spoznal starikavega R—ića, starega Srbina, močno neljubega pomejni ogerski policiji, kateri niti «na oči» priti ni smel, ako se ni hotel izpostaviti mnogim nevarnostim; tam sem tudi spoznal C—ića, večletnega jetnika srbske trdnjave, ki je bil na sumu, da se je vdeležil zapletka proti knezu. Njegova knjižica, kjer je popisal svoje jetniško življenje «pod zemljo», me je iz več razlogov zanimala — in to tem več, ker

Domače zadeve.

— (Razpisane službe.) Službe c. kr. davčnega kontrolorja in dveh c. kr. davkarskih pristavov so razpisane. Prošnje naj se vložijo do 10. julija t. l. pri predstojništvu c. kr. finančnega vodstva.

— («Gogalo na smrtni postelji») predstavlja nam neka jako dobro izgotovljena fotografija v izlogi g. Giontinija.

— (Nove petdesetake) izdajati pričela je danes c. kr. državna centralna blagajnica v Beču.

— (Petdesetletnico) praznoval bode prihodnje dni vodja tukajšnje trgovinske sole, g. E. Mahr. Ta za našo deželo prekristni zavod obstoji baš petdeset let. Šolsko hišo pusti g. Mahr popraviti.

— (Nove svetilnice) napravil bode mestni magistrat v Opékarskih in Streliških ulicah. Veseli nas ta potrebna upeljava, katero smo uže večkrat v našem listu želeli.

— (Novo cesto k južnemu kolo-dvoru) nasadili so na obeh straneh z drevesci. Cesta je uže dobro povozena.

— (Nova pot), ki nad «Kozlerjevem zidom» v Šiško drži, je uže par dnij dodelana in vidi se tam mnogo sprehajalcev.

(V Bosni in Ercegovini) je več služb finančnih uradnikov razpisanih. Ker postanejo bosniški uradniki brzkone definitivni, se prosilcev ne bodé manjkalo. Sploh je pa zdaj jako težko, kako službico v Bosni vloviti, ker je na stotine prosilcev uže zaznamovanih.

— (Poškodovanje drevoredov) na bregovih Ljubljane se še zdaj nij opustilo. Skoraj vsak teden ta ali oni brezvestni ponočnjak dreveseca pokvarja ali celo izruva. Da bi vendar naša policija bolje zasledovala take hudobneže.

— (Zjedinjene Grekinje ali Vlahinje) iz Bele Krajine potovale so minole dni skozi Ljubljano na božjo pot k «Mariji pomagaj!» Ker so bile v svoji za nas nenavadni noši, vzbudile so občeno pozornost radovednih Ljubljančanov.

— (Več ljubljanskih rokodelcev) naprosilo nas je, da objavimo, kakšne ovire jim v njihovem obrtu nepravčasno izplačevanje zasluzka od strani delodajalcev dela. Ako hoče na primer kak kovač, zidar ali mizar dela pri kakem podvzetju dobiti, mora v prvo primerno kavcijo vložiti. Ako sam nima premoženja, mora si denarja izposoditi in obresti plačevati ali pa brez dela biti. Svoj zaslužek pa še le po dokončanem delu, katero časih dolgo časa traja, dobi. Vsled tega mora, da sebe in svojece preživi, dolgove delati in oderuške obresti mu čes-

je tudi njegova osebnost vzbujevala pozornost. In v resnici, po svoji vnanjosti in obnašanju je bil podoben neprestrašenemu, na vse trpkosti pripravljenemu in v večnej nevarščini živečemu hajduku poprej, nego pisatelju. Ta krepka, vsled ječevanja še neupognena postava zdela se mi je stvarjena edino za lesove in v proganjanje Turkov. Na Balkanu bil bi gotovo na svojem mestu in bi se proslavil z junastvom, je li pa v stanu tvoriti koristne stranke v političnem življenju mlade države, čije razvoj ni odvisen od hajduštva — to ostane pa vprašanje.

Zadostno sem poučen, da v Srbiji je polno strank in vsaka smatra sebe za Srbijo kot edino rešilno. To vse se mora še le izkvasiti.

Pri «Ruskem caru» shajali so se tudi ljudje z dezele, skoro vsi v mikavnem národnem kroji (nošnji), ki po svojej okusnosti in primernosti vse druge prekосуje. Toda tudi pri «naprednih» Srbih začinja že národna nošnja izginjati, a vendar so se v glavnem mestu še do današnjega dne ohranile marsikateri sledi. Zlasti bogate meščanke zaljšajo svoje toalete po národnem načinu.

(Dalje prihodnjič.)

krati ves zaslužek požró. Tudi za povrnitev kavcije mora dolgo beračiti in lahko prej gladu umré, predenj svoj vloženi denar prejme. Naj bi se toraj izplačevanje zaslužka in kavcij hitreje izvrševalo.

— (Povozena) bila je v petek v Strelških ulicah stanovajoča Marija Hrovat in je takoj umrla. Nesrečnico prenesli so v mrtvašnico k sv. Kristofu. Zopet dokaz, kako nevarno je naglo vozarenje po ulicah.

— (Toča pobila) je minulo sredo blizu Dobrega Polja na Dolenjskem in okolu Vrh-nike ter veliko škode prouzročila.

— (Prodajalec sladkarij.) Iz merodajnih solskih krogov čujemo vedne pritožbe, da prodajalec sladkarij jako škodljivo na šolsko mladino in pa tudi na žepe staršev vplivajo. Premda so nekateri učitelji uže dotične prodajalce opozorili, naj ne pridejo pred šole svojo škodljivo robo prodajat, vender se še zmerom — posebno pa na Grabnu — pred in po šoli vsak dan začuje za otroke zapeljivi glas: «karami» ali «zmrzlina». Vsak otrok, če ima le krajcar v žepu, hiti k sladkarju in si nakupi tega blaga. Otroci navadijo se vsled tega ne samo na zdravji škodljive reči, temveč jim tudi lahko na misel pride, da doma krajcarje za peresa itd. naprosijo in jih potem za sladkarije potrosijo. Postanejo nepošteni, starši pa godrnjajo čez učitelje, ki zahtevajo pri učencih vedno novo šolsko orodje. Treba bi bilo, da bi naše redarstvo prodajalcem prepovedalo, vsaj pred šolami svojo robo tržiti.

— (Novo kavarno) otvoril bode slaščičar g. Kirbisch. V to svrhu zidal bode dva nadstropja visoko novo hišo zraven gledališča. V pritličnih prostorih bosta dva velika igralna salona, jeden za dame, drugi za gospode.

— (Recept za naše peke.) Nek smešničar je nedavno tole vganil: «Vzemi nekoliko zraka, naredi iz njega luknjo, ovij jo z testom a žemlja je gotova. Vnanje pojej, a notranje pusti peku, kateri bode postal sit, ti pa — lačen.»

Drobtinice.

— (Velikodušnost pokojne cesarice Marije Ane) je svetoznana. Ko je blaga cesarica pred več leti v svojem gradu Galiera bivala, predstavi se ji nek prelat z nujno prošnjo, naj blagovoli večjo podporo nekemu seminšču darovati. Visoka gospa mu na to pokaže lep kinč ter ga vpraša, koliko je ta vreden. Prelat odgovori: «Gotovo mnogo tisoč goldinarjev.» A cesarica reče: «Nič ni vreden, kajti to ni zlato in le iz nepravlega metala je izdelan. Vidite, svoj pravi zlati kinč sem zastavila in denar za nek blagodejni namen darovala, ta kinč sem si pa pustila le ponarediti, da ne bi moj soprog izvedel, da pravega več nimam. Iz vsega razvidite torej, da zdaj nimam nič denarja in tudi ne morem kake podpore dovoliti.»

— (Nagla smrt.) Stavbeni mojster J. Straner v Beču hotel se je ravno v voz vvesti ter domov peljati, ko ga mrtvoud zadene in se mrtev na cesto zgrudi.

— (Dober katoličan.) Zarad tatvine uže večkrat kaznovani Ljudevit Fröhlich prišel je nedavno v neko cerkev v Beču, kjer je zlato uro z verigo ter nekoliko denarja vkradel. Pred sodnijo je seveda svoje zločinstvo tajil in ko ga sodnik vpraša, kaj je li v cerkvi iskal, mu odgovori: «Vsaj sem vendar dober katoličan.» Toda dokazi zoper Fröhlicha so bili tako jasni, da so ga obsodili k štiriletni ječi.

— (Sarajevska gimnazija.) Z oziranjem na to, da so predmeti na gimnaziji v Sarajevu enaki onim na hrvaških gimnazijah, dovolila je kralj. vlada, da imajo spričevala sarajevske gimnazije tudi veljavnost na Hrvaškem in v Slavoniji.

— (Izkopana Turkinja.) Dne 8. t. m. izkopali so v Sarajevu truplo Turkinje, katera je pred par tedni nagloma umrla in o kateri mislijo, da jo je nek sorodnik siloma umoril. Ker se po turskih postavah ne sme mrliče prekopavati, branili so se začetkom muhamedan-

v to dovoliti. Ko jih je pa sodnija po dolgem predstavljanji o potrebnosti izkopanja prepričala, dovolili so vender in mnogo ljudstva se je o tej priliki na turskem mirodvoru snidlo. Tudi basmuktar in hodža dotičnega mestnega okraja sta se pri izkopavanji udeležila.

— (Puščavnik.) Na nekej gori na Avstrijskem živel je več ko štirideset let nek puščavnik. Vsak dan v mraku zvonil je Marijino češčenje in vaščani so uže navajeni bili na to vsakdajno zvonjenje tem bolj, ker ni nikdar izostalo. Pred par dnevi pa so zamán pričakovali, kdaj jih bode puščavnik k molitvi vabil. Uže se noč bliža in se zmerom niso čuli znane glasove. Podajo se torej k puščavnikovej kapelici in o strah — starček leži mrtev, držeč v roki na zvon navezано vrv, kajti zadnjikrat je hotel še «Marijino češčenje» zvoniti. Pač srečna smrt!

— (Kolera) v Egiptu zopet razsaja in je vnovič uže več ljudij umorila. Bog nas varuj strašne te bolezni.

— (Brez spanja.) V mestu Casal-Monferato živi sedemnajstletna deklica, katera uže več ko štiri mesece spala ni. Ako še toliko opiuma zavzije, nič ne pomaga in zelo se za njeno življenje boje. Mislijo, da bode njeno prvo spanje tudi zadnje in najdaljše.

— (Siromaštvo.) V nekem predmestju londonskem ima 280 družin, katere skupaj iz 1112 oseb obstojijo, le 389 postelj. Torej pride na skoraj tri osebe le ena postelja.

— (Obdarovana lenoba.) Nek ameriški list pripoveduje: «Posestnik neke graščine našel je dvanajst svojih služabnikov na tleh ležečih in lenobo pasečih. Takoj obljubi naj bolj lenemu en dolar. Jednajst jih je takoj kviško skočilo ter plačo zahtevalo, ker je vsak naj bolj len hotel biti. Graščak pa je podaril obljubljeni dolar dvanajstemu, kajti ta je bil naj bolj len in se niti vzdignil ni, ko mu gospodar dolar ponudi.»

— (Razmišljen učenec.) Učitelj, ki je krščanski nauk prednašal, vidi, da se eden učencev z neko podobico igra. Odreže prednašanje in jame izpraševati. — Učitelj: «Dogoklunšček! Kaj je Judež s srebrniki počel, ki jih je od vikših judovskega ljudstva prejel?» — Učenec: «Nazaj jih je nesel.» — Učitelj: «Kaj pa je rekel, ko je srebrnike nazaj dajal?» — Učenec: «Rekel je, da ga greva.» — Učitelj: «Kaj so vikši in starašini ljudstva na to odgovorili?» — Učenec molči. — Učitelj: «Kaj bodo gospod nadzornik rekli, kedar pridejo? Gotovo bodo mislili, da se med letom niste nič učili.» Učenec pobesi glavo, — potem pa naglo reče: «Kaj je nam mar, ti glej.»

— (Vrednost žene.) Nek železniški stražnik na Nemškem zapisal je v cenilni zapisnik vsako posamezno hišno orodje in na zadnjem prostoru tudi svojo soprogo ter jo cenil na deset goldinarjev. Drugi stražnik je isto napravil, toda vrednost svoje soproge le na pet goldinarjev postavil. Na vprašanje prvega stražnika, zakaj li ceni svojo ženo za polovico manj, mu odgovori: «Ker nima zob.»

— (Pogovori.) Tone: No, kako se kaj imaš, Jaka? Jaka: Danes zelo slabo, kajti zopet me strašno trga po udih. Obiskati bodem i letos moral toplice, katere so me vlansko leto kaj dobro ozdravile. Tone: Toraj so res tako blagodejne toplice? Če je pa tako, hočem se tudi jaz — ako mi Bog tako trdno zdravje, ko do zdaj, — tje podati. Jaka: Če si pa tako zdrav, kakor Bogu hvališ, ne potrebuješ toplic. No, pa le pojdi, ker te — kakor iz tvoje logike sodim — tudi trga — v možganih.

— (Sredstvo zoper stenice.) Orešja peresa in galun naj se skuhamo in s to vodo naj se poparijo oni prostori, kjer se stenice nahajajo. Tudi je dobro, ako se na dnu postelje poper in bobje zelišče v kupčekih položi, ker se okoli teh kupčikov stenice nabirajo in se potem lahko vničijo.

— (Tourwille) je ime morilca svoje žene, katerega so pred par leti na Tirolskem k večletnej ječi obsodili in v Gradsko odpeljali. V Londonu nabirajo zdaj podpise za tega zločinca, ker nameravajo peticijo na našega vladarja vpslati, da bi Tourwilla pomilostil.

— (Strašen požar.) V Baibazaru pri Angori na Turskem pogorelo je 16. t. m. 1500 hiš, mej temi tudi 11 mošej. Več ljudij našlo

Adolf Eberl

stavbeni in pohištvni barvar, izdelovalec slikanih napisov, lakirnik.

Lastna fabrikacija

oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno. Ljubljana, Marijin trg, tik franciškan-skega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

C. kr.

privilegij zaboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax

Ljubljana, Marije Terezije cesta, hotel „Evropa“.

Zaloga

raznovrstnih šivalnih strojev

za rodovine in rokodelce, za rabo vsakršnemu potrebnemu šivanju. Izdelovalnica strojevih stopal in posameznih delov. — Zaloga šivank, ovirna in olja. — Vsak pošten trgovec, šivilja in privatna oseba dobi proti prav malej doplači na mesečne obroke v znesku 5 gl. njegovim zahtevam primeren šivalen stroj; poroštvo dajem na pet let in zastoj poučujem. Tudi pri meni ne kupljene šivalne stroje popravljam.

Poslano.

Želodec sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo so zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je nevtrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravja skrbi.

Če pa ta nesebični pridni minister našega trupla nekoliko oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in nemore več svojo službo redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje.

Koliko nevarnih boleznij ima svoj vzrok v slabem želodcu!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom!

In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodčno bolezen kakor

Piccoli-jeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani „pi angelju.“ Dobre in koristne lastnosti te esence so pre-dobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem le toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu **Gabrielu Piccoli-ju**, lekarničarju v Ljubljani.

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim vspohom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, katerega sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlato žile.

Prouzročuje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst meseca januarja 1884.

Dr. Gambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodcu in trebuhu, ki imajo svoj vzvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Goracucchi, zdravnik e. kr. Lloydove družbe.

Veliko let se zdravim s čistili različne bolezni, najboljše sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da prouzročuje mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

Trst dne 1. oktobra 1882.

Dr. Pardo, praktični zdravnik.

Poslano.*

Ker se nas je nedavno vsled obrekovanja nekega skodeželjnega moža, da se v gostilni pri »Bizeljskem hramu« v Ljubljani ne toči več ono dobro vino, kakor nekdanj misel polastila, da so v omenjeni gostilni res slabjša vina, izostali smo mi iz tega vinotoča, toda včeraj hoteli smo se sami prepričati, je-li to istina ali ne in podali smo se v »Bizeljski hram«. Prepričali smo se, da se ravno tista dobra vina še zmerom točijo, in sicer: liter po 28, 32, 36, 40 in 48 krajcarjev ter se tudi dobra in okusna jedila dobivajo. Postrežba je nagla in, kar je glavna stvar, gostilna je jako čedna in snažna. To resnici na čast tu objavimo in potrdimo z lastnoročnimi podpisi, katerih pa ne treba priobčiti, toda le — ako bi kdo to zahteval — ustmeno naznaniti. Prosimo, sprejmite to poslano v Vašem prihodnjem listu.

V Ljubljani dne 22. maja 1884.

Več gostov.
(Sledé podpisi.)

* Za zadržaj in obliko ne prevzame nobene odgovornosti uredništvo.

Eingesendet.

Vor nicht gar zu langer Zeit konnte man in einer Zeitschrift von einem angeblichen »Marqueur-Verein« in Laibach lesen. Nachdem den Gefertigten der Bestand eines solchen Vereines in Laibach nicht bekannt ist und selbe für den Fall des Bestandes eines solchen demselben sofort als Mitglieder beitreten würden, ersuchen wir um geneigte Aufnahme* dieses »Eingesendet« in Ihrem geschätzten Blatte.

Hochachtungsvoll

mehrere Kellner Laibachs.
(Folgen acht Unterschriften.)

* Auch wir haben vom Bestande eines solchen Vereines keine Kenntnis.
(Anm. d. Red.)

Šivalni stroj!

Originalen šivalen stroj (Howe)

je zaradi selitve ceno na prodaj. Natančneje pri uredništvu »Lj. Glasu«.

„AZIENDA“

avstrijsko-francosko društvo

za zavarovanje proti elementarnim nezgodam
in nesrečnim slučajem
na Dunaji.

Čast nam je naznaniti, da vsprejemamo zavarovanja

škode po toči

na Štirnem, Koroškem in Kranjskem

po ugodnih pogojih in stalnih premijah brez poznejših doplačevanj.

Škode se kulantno likvidirajo in takoj izplačajo.

Ponudbe za zastopanje v okrajih, kjer društvo še ni zastopano, vsprejema in daje potrebna pojasnila

glavno zastopstvo v Gradci za Štirnem, Koroško in Kranjsko

in glavna agentura pri gospodu

Jarnej Hren-u

o. kr. davkarji v p.

v Ljubljani, Streliške ulice št. 3.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

ej odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo »cvetu zoper trganje po dr. Maliču« s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Schuhmarkt.

Zahvala.

(6) 12—12

Gospodu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski ovet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vseh, da so se po kratki rabi opostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski ovet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednake bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisernejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmariji pri Celji.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izhoren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih; udih, skaznem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr. jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se tekoj v lekarni pri »Samorogu«

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvaljuje se p. n. občinstvu za njemu do zdaj izkazano zaupanje ter priporoča za sezono svojo bogato zalogo

solnčnikov za gospe in gospode

v izredno lepej in različnej izberi, priprosto in najelegantnejše upravljene, potem

dežnike

v bogatej izberi, vsake velikosti, barve in snovi, kakor: bombaž, alpaka, klot, pol-svila, svila, double-face-svila, gladke in z notranjim robom, gumi itd. z elegantnimi palicami po najnižej ceni.

Posebno se priporočajo dežniki in pa solnčniki za gospe s praktičnim, tako naglo priljubljenim

patent-paragon-avtomat-stojalom.

Nouveautés v dežnikih: samootporni, samozaporni, v kovčegu shranljivi, s palico od titanija ali pa z zlatim stojalom so v lepej množini na izber.

Dežniki se kaj naglo na novo prevlađijo in popravljajo ter naročila z dežele, tudi na posamezne dežnike, izvršuje se točno po volji naročnika s poštnim povzetjem.

Prekupcem stojé na razpolaganje obširni cenilniki brezplačno.

L. MIKUSCH

fabrikant dežnikov in solnčnikov

v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

Preselitev trgovine.

Podpisani s tem naznanja p. n. občinstvu, da je svojo v »Zvezdi« št. 8 uže 33 let obstoječo

urarsko in optično trgovino

preselil

v Česko-vo hišo, Mestni trg št. 8

nasproti kranjskej eskomptnej banki. — Zahvaljuje se za zaupanje, ki se mu je toliko let skazovalo, se bode še nadalje prizadeval, z dobrim blagom, najboljšo postrežbo in niskimi cenami k sebi vabiti p. n. kupovalce

Niklas Rudholzer

urar in optik, c. kr. avstrijski in ogerski liferant stražnih kontrolnih ur, zapriseženi cenivec v optičnih stvarih.

Na prodaj

je iz proste volje

lepo posestvo

poleg Ljubljane blizu železnice in pri kantonski cesti ležeče. To posestvo meri nad 30 oralov dobrih travnikov, nad 20 oralov rodovitnih njiv in nad 12 oralov neposekanega, dobro zaraščene gozda. Gospodarska poslopja so jako prostorna, novozidana in z opeko krita. Ker se pri prodaji stavijo prav ugodnji pogoji, naj se blagovoljjo le pravi kupci oglašiti pri gosp. Jožefu Regaliju na sv. Petra cesti št. 21 v Ljubljani.